

Forældrene og Børnene over. Naar Forholdene ikke ere i høj Grad fortvivlede, naar Børnene ikke lide under moralsk Fordærvelse eller under meget slet Paavirkning fra Hjemmets Side, naar ikke de mishandles eller lide fuldkommen Nød, og der ikke er noget at stille op med Faderen eller Moderen, saa bør man være meget varsom med at skride ind.

Jeg tror derfor, der er et Spørgsmaal, som vi hidtil have beskæftiget os alt for lidt med, naar Talen er om Børneforsorg, nemlig de Midler, som maatte kunne findes til at hjælpe Børnene uden at tage dem fra Hjemmene. Jeg ser saaledes paa det, at gode Hjem, om end de ere fattige, ere i alt Fald bedre end Børnehjem og Opdragelsesanstalter. Disse ere og kunne kun være en Erstatning for et godt Hjem. Men hvis man vil ind paa at tage denne Side af Børneforsorgen op, ja, saa er det givet, at vi komme til at staa over for meget betydelige økonomiske Ofre saavel fra Statens som fra Kommunernes Side, og det er ikke nogen Opgave, der kan løses ad det private Initiativs Vej.

Jævnside med dette Spørgsmaal om Forsorg for fattige, vanrøgtede og forsømte Børn staaer Spørgsmaalet om den Hjælp, som jeg synes, Samfundet har en naturlig Pligt til at yde Enkerne. Jeg har tidligere haft Lejlighed til — og andre Medlemmer ogsaa — at fremhæve, at vi maa komme til en Ordning, efter hvilken der ydes enhver Kvinde, der staaer berøvet sin Forsørger, saadan økonomisk Støtte, at hun ikke er fuldstændig afskaaren fra at kunne ofre sig for sine Børns Pleje og Opdragelse. Samfundet har jo ved Loven om Ulykkesforsikring erkendt, at det har denne Pligt over for Moderen, og vi gøre os jo Haab om allerede i indeværende Samling at kunne gøre Bekendtskab med et Forslag til Ulykkesforsikring, der omfatter alle Arbejdere her i Landet. Men dermed er jo kun een Side af denne Opgave løst. De Kvinder og Børn, som lide mest, ere jo utvivlsomt dem, hvis Forsørgere have gennemgaaet et langt Sygeleje, og som ikke ere omkomne ved et pludseligt Ulykkestilfælde. Der er Hjemmet ofte ved Mandens Død fuldstændig udmarvet, det er saa fattigt som aldrig nogen Sinde før, Offenlighedens Opmærksomhed henledes ikke paa saadanne Hjem, og det er vanskeligt for Hustruen at skaffe Hjælp fra private. Nu ydes der, det vil jeg indrømme, og navnlig i de senere Aar, om ikke betydelig saa dog nogen Hjælp til saadanne Enker, men det er ofte vanskeligt for

dem at finde hen, hvor de skulle for at kunne faa Hjælpen. Henvende de sig eet Sted, blive de ofte henviste til et andet, derfra til et tredje og derfra atter til et fjerde; men der er for Fattigfolk ikke noget mere fortvivlet og paa samme Tid mere ydmygende end dette ikke at vide, hvor de skulle faa Hjælpen fra, og at skulle gaa fra det ene Sted til det andet. Jeg kunde ønske, at de private Bestræbelser, der i de senere Aar ere komne op for at hjælpe Enker og ulykkeligt stillede Mødre, og som have givet sig Udtryk i Dannelsen af forskellige Foreninger, maatte fæstne sig i en Organisation af alle disse Foreninger, og jeg kunde tænke mig, at man fra Rigsdagens Side vilde stille et Beløb til Raadighed, der svarede til, hvad der hertil blev indsamlet privat. Men det er ganske vist min Opfattelse, at vi maa videre ud og organisere den Hjælp, der skal ydes Enkerne og Hjemmene og forøvrigt ogsaa de moderløse Børn, som have gode Hjem og gode Fædre. Denne Hjælp bør organiseres af Samfundet og helst gennem Kommunerne, saaledes at dels Kommunerne og dels Staten udrede de Beløb, der ere nødvendige for at komme de vedkommende virkelig effektivt og virksomt til Hjælp. De Bestræbelser, der ere oppe fra privat Side, gaaende ud paa at komme ulykkeligt stillede Mødre og Enker med Børn til Hjælp, indeholde jo en Godkendelse af den Betragtning, jeg her er inde paa, at Samfundet i højere Grad, end tidligere har været Tilfældet, bør lade sig det være magtpaaliggende at komme Børnene til Hjælp i Hjemmet. Det private Initiativ har lige saa lidt kunnet magte denne Opgave som den anden. Men man maa paaskønne de Bestræbelser, som fra privat Side — ligegyldig hvorfra de ere komne — ere gjorte for at hjælpe Børnene.

Jeg kunde tænke mig, at man allerede i Aar kunde gøre et Skridt henimod at komme Enkerne med de mange Børn til Hjælp ved, at man paa Finansloven opførte et Beløb til Administration gennem de Hjelpekasser, som fra 1. April næste Aar ville komme til at virke paa Landet og i Byerne med Undtagelse af København — ja, vi faa jo haabe, at ogsaa København faar saadanne Hjelpekasser, det er jo saa heldigt, at ved den ny Lov om Hjelpekasser ville baade Mænd og Kvinder faa Sæde i Hjelpekassernes Ledelse rundt om i vore Kommuner, og da Forholdstalsvalgmaaden er indført ved Valgene til Hjelpekassernes Bestyrelser, ville alle Partiretninger i de forskellige Kommuner